

Miljöutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändring av Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändring av Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet (RP 54/2017 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner en ändring i Montrealprotokollet, som utgör en del av Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet.

Montrealprotokollet gäller ämnen som bryter ned ozonskiktet. Den ändring av protokollet som antogs i oktober 2016 i Kigali utgör en global överenskommelse om att produktionen och användningen av fluorkolväten ska minskas gradvis. Kostnaderna för att genomföra ändringen av protokollet beräknas medföra att de finansieringsandelar som är obligatoriska för parterna i protokollet höjs avsevärt.

Ändringen av protokollet träder i kraft den 1 januari 2019 förutsatt att minst 20 parter före det har deponerat ett ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument avseende protokollet. Om det villkoret inte är uppfyllt före det nämnda datumet, träder protokollet i kraft på den nittionde dagen efter den dag då villkoret uppfyllts.

För Finlands del avses ändringen av protokollet träda i kraft samtidigt som ändringen av protokollet träder i kraft internationellt och vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker protokollet enligt propositionen.

Betänkande MiUB 6/2017 rd

Montrealprotokollet är det första internationella miljöavtal som har ratificerats av alla länder i världen. Det är alltså ett lyckat exempel på framgångsrikt internationellt miljösamarbete. Tack vare att användningen av CFC-gaser minskat globalt i och med protokollet har uttunnningen av ozonskiktet stoppats och ozonskiktet har börjat återhämta sig. Ozonskiktet väntas vara återställt vid mitten av seklet. Användningen av ämnen som bryter ned ozonskiktet har minskat globalt med 98 procent sedan 1987 och de skadligaste ämnena används huvudsakligen inte alls längre i industriländerna.

CFC-ämnena ersattes till största delen med HFC-ämnena som inte skadar ozonskiktet men är mycket starka växthusgaser. De minskningar av utsläppen av HFC-ämnena som ändringen i Montrealprotokollet syftar till utgör den mest betydelsefulla enskilda åtgärd som snabbt går att genomföra för att reducera växthusgasutsläppen och nå målen i Parisavtalet. Minskningarna av utsläppen av HFC-föreningar räknas alltså med i åtagandena att minska utsläppen enligt klimatavtalet. Globalt sett beräknas utsläppen kunna bli reducerade med upp till 70 Gt fram till 2050. Utskottet påpekar att ändringen i protokollet inte orsakar verksamhetsutövarna merkostnader, eftersom EU redan har infört strängare begränsningar än de som återfinns i protokollet. För cleantech-sektorn innebär lagstiftningen ny potential på marknaden, då efterfrågan på innovativ teknik för kyl- och luftkonditioneringsapparater ökar kraftigt när de globala restriktionerna införs. Finansieringsandelarna för parterna i protokollet kommer däremot att stiga och därför behövs riksdagens samtycke.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ändringen av Montrealprotokollet i proposition RP 54/2017 rd till den del den hör till Finlands behörighet.

Helsingfors 31.5.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Satu Hassi gröna
vice ordförande Silvia Modig vänst
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Rami Lehto saf
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Sari Multala saml
medlem Martti Mölsä saf
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent
medlem Mirja Vehkaperä cent.

Betänkande MiUB 6/2017 rd

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.